

Биоматематика

Задачи за вежбе

1 Математичка индукција

1.1. Доказати да за све природне бројеве n важе следећи искази

$$\begin{array}{ll} \text{(а)} \quad \mathbf{B} \quad 1 + 2 + \dots + n = \frac{n(n+1)}{2} & \text{(е)} \quad \mathbf{B} \quad 1 + x + x^2 + \dots + x^n = \frac{x^{n+1}-1}{x-1}, x \in \mathbb{R} \setminus \{1\} \\ \text{(б)} \quad \mathbf{B} \quad 1 + 4 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6} & \text{(ф)} \quad 1 + 3 + 5 + \dots + (2n-1) = n^2 \\ \text{(ц)} \quad 1 + 8 + \dots + n^3 = \frac{n^2(n+1)^2}{4} & \text{(г)} \quad 2 + 4 + 6 + \dots + 2n = n(n+1) \\ \text{(д)} \quad \mathbf{B} \quad \frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{n(n+1)} = \frac{n}{n+1} & \end{array}$$

1.2. Користећи математичку индукцију доказати да је

$$\begin{array}{ll} \text{(а)} \quad \mathbf{B} \quad 7|2^{n+1} + 3^{2n-1} & \text{(д)} \quad 7|11^{n+2} + 5^{2n+1} \\ \text{(б)} \quad \mathbf{B} \quad 9|n^3 + (n+1)^3 + (n+2)^3 & \text{(е)} \quad 30|n^5 + 5n^3 - 6n \\ \text{(ц)} \quad 3|5^n + 2^{n+1} & \text{(ф)} \quad 64|3^{2n+3} + 40n - 27 \end{array}$$

1.3. Доказати да за природне бројеве важе следеће неједнакости

$$\begin{array}{ll} \text{(а)} \quad \mathbf{B} \quad \frac{3 \cdot 7 \cdot 11 \cdot \dots \cdot (4n-1)}{5 \cdot 9 \cdot 13 \cdot \dots \cdot (4n+1)} < \sqrt{\frac{3}{4n+3}} & \text{(д)} \quad (2n)! \leq \frac{(2n+2)^{2n+1}}{2n+1} \\ \text{(б)} \quad \mathbf{B} \quad 2^n > n^2, \text{ за } n \geq 5 & \\ \text{(ц)} \quad \mathbf{B} \quad \frac{4^n}{n+1} \leq \frac{(2n)!}{(n!)^2} & \text{(е)} \quad \frac{1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \dots \cdot (2n-1)}{2 \cdot 4 \cdot 6 \cdot \dots \cdot 2n} \leq \sqrt{\frac{1}{3n+1}} \end{array}$$

1.4. Ако је низ задат рекурентном формулом $a_{n+2} = 5a_{n+1} - 6a_n$, $a_0 = 2$, $a_1 = 5$, доказати да је за свако $n \geq 0$ $a_n = 2^n + 3^n$.

2 Низови

2.1. Доказати по дефиницији

$$\begin{array}{ll} \text{(а)} \quad \mathbf{B} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n+2}{2n+1} = \frac{1}{2} & \text{(д)} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{-1}{2}\right)^n \\ \text{(б)} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{3n-2}{2n-1} = \frac{3}{2} & \text{(е)} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \log_2 \left(1 + \sqrt{\frac{1}{n+1}}\right) = 0 \\ \text{(ц)} \quad \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1 + (-1)^n}{n} = 0 & \end{array}$$

2.2. Испитати који од следећих низова су ограничени.

$$\begin{array}{ll} \text{(а)} \quad a_n = \frac{n+1}{n+2} & \text{(ц)} \quad c_n = \max\{n, 5\} \\ \text{(б)} \quad b_n = \frac{3n^2-1}{n^2+1} & \text{(д)} \quad d_n = \frac{2^n}{n!} \end{array}$$

2.3. Испитати који од наведених низова су монотони

$$\begin{array}{ll} \text{(а)} \quad a_n = \frac{n}{n+1} & \\ \text{(б)} \quad b_n = n^2 - 8n + 12 & \end{array}$$

2.4. Израчунати

$$(a) \text{ B } \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{2n+1}{3n-5} \right)^3$$

$$(б) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{2n^2}{n^2+1}$$

$$(ц) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n^3-n}{n^2+2n+3}$$

$$(д) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n^2-4n+5}{n^4+n^3-1}$$

$$(e) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{(n+1)^3 - (n-1)^3}{(n+1)^3 + (n-1)^3}$$

$$(\phi) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{2n^2}{2n+3} - \frac{1-3n^3}{3n^2+1}$$

$$(r) \text{ B } \lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt{n^2+n} - n$$

$$(x) \lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt{n+1} - \sqrt{n}$$

$$(и) \text{ B } \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{(-2)^n + 3^n}{(-2)^{n+1} + 3^{n+1}}$$

$$(j) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{2^n+1}{2^n-1}$$

$$(к) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{3^n-2^n}{3^{n+1}+2^{n+3}}$$

2.5. Користећи теорему о конвергенцији монотоног и ограниченог низа доказати конвергенцију низа (a_n) ако је:

$$(a) \text{ B } a_n = \frac{n^2+1}{3^n}$$

$$(б) \text{ B } a_n = \frac{1}{n+1} + \frac{1}{n+2} + \dots + \frac{1}{3n}$$

$$(ц) a_n = \frac{1}{4 \cdot 7} + \frac{1}{7 \cdot 10} + \dots + \frac{1}{(3n+1) \cdot (3n+4)}$$

2.6. Израчунати применом теореме о полицајцима

$$(a) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n \sin n!}{n^2+1}$$

$$(б) \text{ B } \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\cos(2^n(n+3))}{2^n}$$

$$(ц) \text{ B } \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{1}{\sqrt{n^2+1}} + \frac{1}{\sqrt{n^2+2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n^2+n}} \right)$$

2.7. Одредити граничне вредности

$$(a) \text{ B } \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{2n} \right)^n$$

$$(б) \text{ B } \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{n^2+3n+4}{n^2+2n+2} \right)^{2n}$$

$$(ц) \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{n^2+3}{n^2+1} \right)^{3n}$$

2.8. Одредити граничне вредности

$$(a) \text{ B } \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{1+2+\dots+n}{n^2}$$

$$(б) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{2^{\frac{1}{n+1}} + 3^{\frac{1}{n+1}}}{2^{\frac{1}{n}} + 3^{\frac{1}{n}}}$$

$$(ц) \text{ B } \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{1}{2} + \frac{3}{2^2} + \dots + \frac{2n-1}{2^n} \right)$$

$$(д) \text{ B } \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{1}{1 \cdot 2} + \frac{1}{2 \cdot 3} + \dots + \frac{1}{n(n+1)} \right)$$

$$(e) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{2\sqrt[5]{n^2} - 3\sqrt[5]{n^3}}{3\sqrt[5]{n^2} + 2\sqrt[5]{n^3}}$$

$$(\phi) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\sqrt{\sqrt{n + \sqrt{n + \sqrt{n + \sqrt{n + \sqrt{n}}}}}}}{\sqrt{\sqrt{10n + \sqrt{8n + \sqrt{6n + \sqrt{4n + \sqrt{2n}}}}}}}$$

$$(r) \lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{3n^{\frac{3}{2}} + 2n + \sqrt{n}}{5n^{\frac{3}{2}} + 5n - 3\sqrt{n}}$$

$$(x) \lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[3]{n^2(\sqrt[3]{n+1} - \sqrt[3]{n})}$$

$$(и) \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{n^2+3}{n^2+2n+3} \right)^{n(n+1)}$$

$$(j) \lim_{n \rightarrow +\infty} \left(\frac{\sqrt{n+1}}{\sqrt{n}-1} \right)^{3\sqrt{n}}$$

2.9. Доказати да су следећи низови конвергентни и одредити $\lim_{n \rightarrow +\infty} a_n$

(а) **в** $a_n = \frac{1}{n!}$

(ц) **в** $a_n = \frac{c^n}{n!}, c > 0$

(б) $a_n = \frac{n^n}{3^n n!}$

(д) $a_n = q^n, |q| < 1$

2.10. * Доказати да важе следеће једнакости

(а) **в** $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n}{b^n} = 0, b > 1$

(е) **в** $\lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{a} = 1, a > 0$

(б) **в** $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{n^k}{a^n} = 0, a > 1, k \in \mathbb{N}$

(ф) **в** $\lim_{n \rightarrow +\infty} \sqrt[n]{n} = 1$

(ц) **в** $\lim_{n \rightarrow +\infty} nq^n = 0, |q| < 1$

(г) **в** $\lim_{n \rightarrow +\infty} \frac{\log_a n}{n} = 0, a > 1$

(д) $\lim_{n \rightarrow +\infty} n^k q^n = 0, |q| < 1, k \in \mathbb{N}$

(х) $\lim_{n \rightarrow +\infty} n(e^{\frac{1}{n}} - 1) = 1,$

2.11. **в** Одредити тачке нагомилавања низа (a_n) ако је $a_n = \frac{(1+(-1)^n)n^2+n}{3n^2-1} + \cos \frac{2n\pi}{3}$.

2.12. **в** Нека је $a_n = \left(\frac{2n+3}{2n+1}\right)^n + A \sin \frac{n\pi}{2}, A \in \mathbb{R}$.

(а) Одредити тачке нагомилавања низа (a_n) .

(б) Одредити вредност A тако да низ (a_n) буде конвергентан.

Резултати

2.2. а) ограничен. б) ограничен ц) неограничен д) ограничен

2.3. а) монотono растући, б) монотono растући за $n \geq 4$.

2.4. а) $\frac{8}{27}$, б) 2, ц) $+\infty$, д) 0, е) 0, ф) $+\infty$, г) $\frac{1}{2}$, х) 0, и) $\frac{1}{3}$, ј) 1, к) $\frac{1}{3}$.

2.6. а) 0, б) 0, ц) 1.

2.7. а) \sqrt{e} , б) 1, ц) 1.

2.8. а) $\frac{1}{2}$, б) 1, ц) 3, д) 1, е) $-\frac{3}{2}$, ф) $\frac{1}{\sqrt{10}}$, г) $\frac{3}{5}$, х) 0, и) $\frac{1}{3}$, ј) 1.

2.9. а) 0, б) 0, ц) 0, д) 0.

2.11. $\frac{5}{3}, -\frac{1}{2}, \frac{1}{6}$ и 1.

2.12. а) $e, e + A$ и $e - A$, б) $A \neq 0$.

3 Редови

3.1. Одредити суму реда

(а) $\sum_{n=0}^{\infty} \left(\frac{2}{5}\right)^n$

(б) **в** $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3}{n(n+1)}$

3.2. **в** Испитати конвергенцију реда $\sum_{n=0}^{\infty} q^n, q \in \mathbb{N}$. У случају у ком конвергира, колика је сума?

3.3. Испитати конвергенцију редова са позитивним члановима

$$\begin{array}{ll}
\text{(a)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n-1}{n+1} & \text{(ф)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n!)^2}{(2n)!} \\
\text{(б)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n(n+1)}} & \text{(г)} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2}{n}\right)^n n! \\
\text{(ц)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n}} & \text{(х)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n}{2n-1}\right)^{3n} \\
\text{(д)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2}{2n^2+1} & \text{(и)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n(n+1)(n+2)}} \\
\text{(е)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n!} &
\end{array}$$

3.4. Испитати конвергенцију редова са позитивним члановима

$$\begin{array}{ll}
\text{(a)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{2^n + 1} & \text{(e)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} n^k q^n, 0 < q < 1, k \in \mathbb{N} \\
\text{(б)} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{n^n} & \text{(ф)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{n!}}{(2 + \sqrt{1})(2 + \sqrt{2}) \dots (2 + \sqrt{n})} \\
\text{(ц)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n-1}{n+1}\right)^{n(n-2)} & \text{(г)} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1 \cdot 4 \cdot 9 \cdot \dots \cdot n^2}{1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \dots \cdot (4n-3)} \\
\text{(д)} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{(2n-1)!!}{(2n)!!}\right)^2 & \text{(х)} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1 \cdot 11 \cdot \dots \cdot (10n-9)}{(2n-1)!!}
\end{array}$$

3.5. Испитати апсолутну и условну конвергенцију алтернирајућих редова

$$\begin{array}{ll}
\text{(a)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{2n-1} & \text{(д)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{\frac{n^2+n}{2}} \frac{n}{2^n} \\
\text{(б)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^2} & \text{(е)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} \left(-\frac{2n+1}{3n+1}\right)^n \\
\text{(ц)} \quad \mathbb{B} \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{2n+1}{n(n+1)} & \text{(ф)} \quad \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1 \cdot 3 \cdot 5 \cdot \dots \cdot (2n+1)}{2 \cdot 5 \cdot 8 \cdot \dots \cdot (3n-1)}
\end{array}$$

Резултати

3.1. а) $\frac{5}{3}$, б) 3.

3.2. а) Ред конвергира АККО $|q| < 1$ и тада је његова сума $\frac{1}{1-q}$.

3.3. а) дивергира (општи члан не тежи нули), б) дивергира (еквиконвергентан је реду $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$),
ц) дивергира (општи члан је облика $\frac{1}{n^p}$, $p = \frac{1}{2} < 1$), д) дивергира (општи члан не тежи нули), е) конвергира (Даламбер) ф) конвергира (Даламбер) г) конвергира (Даламбер) х) конвергира (Коши) и) конвергира (еквиконвергентан је реду $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{3/2}}$).

3.4. а) дивергира (општи члан не тежи нули), б) конвергира (Даламбер), ц) конвергира (Коши), д) дивергира, е) конвергира (Даламбер), ф) конвергира (Рабе), г) дивергира (Даламбер), х) дивергира (Даламбер).

3.5. а) условно конвергира, б) апсолутно конвергира, ц) условно конвергира д) апсолутно конвергира, е) апсолутно конвергира, ф) апсолутно конвергира.

4 Лимеси функција и непрекидност

4.1. Доказати по дефиницији

$$(a) \text{ В } \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2x + 1}{3 - x} = \frac{3}{2}$$

$$(б) \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x - 1}{x + 1} = 1$$

$$(и) \lim_{x \rightarrow 1} \frac{1}{(x - 1)^2} = +\infty$$

$$(д) \lim_{x \rightarrow -\infty} \ln(-x) = +\infty$$

4.2. Одредити леви и десни лимес функције у датој тачки

$$(a) \text{ В } f(x) = \operatorname{sgn} x, x = 0$$

$$(б) g(x) = \frac{1}{x-3}, x = 3$$

$$(и) h(x) = [x], x = 4$$

$$(д) f(x) = x^2 + 5, x = 3$$

$$(е) g(x) = \frac{x+2}{x-5}, x = 5$$

$$(ф) h(x) = [x^2], x = 3$$

4.3. * Важни лимеси

$$(a) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin x}{x} = 1$$

$$(б) \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = e$$

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \left(1 + \frac{1}{x}\right)^x = e$$

$$(и) \lim_{x \rightarrow 0} (1 + x)^{\frac{1}{x}} = e$$

$$(д) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{a^x - 1}{x} = \ln a$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{x} = 1$$

$$(е) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(1 + x)^\alpha - 1}{x} = \alpha$$

$$(ф) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\log_a(1 + x)}{x} = \log_a e$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(1 + x)}{x} = 1$$

4.4. Израчунати следеће лимесе

$$(a) \text{ В } \lim_{x \rightarrow a} \frac{\sqrt{x} - \sqrt{a} + \sqrt{x - a}}{\sqrt{x^2 - a^2}}$$

$$(б) \text{ В } \lim_{x \rightarrow 8} \frac{\sqrt{9 + 2x} - 5}{\sqrt[3]{x} - 2}$$

$$(и) \text{ В } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sqrt{x + \sqrt{x + \sqrt{x}}}}{\sqrt{x + 1}}$$

$$(д) \text{ В } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin ax}{\sin bx}$$

$$(е) \text{ В } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sin x}{x}$$

$$(ф) \text{ В } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \cos x}{x^2}$$

$$(г) \text{ В } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x}{x}$$

$$(х) \text{ В } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sin^2 \frac{x}{3}}{\operatorname{tg}^2 2x}$$

$$(и) \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos 2x - 1}{x \sin x}$$

4.5. Израчунати граничне вредности

$$(a) \text{ В } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\sqrt[3]{x^3 + 3x^2} - \sqrt{x^2 - 2x} \right)$$

$$(б) \text{ В } \lim_{x \rightarrow a} \frac{x^a - a^x}{x - a}$$

$$(и) \text{ В } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{2x} - e^{-2x}}{x}$$

$$(д) \text{ В } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\sqrt{x(x+2)} - x \right)$$

$$(е) \text{ В } \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{x^2 - 2x + 3}{x^2 - 3x + 2} \right)^{x^2}$$

$$(ф) \text{ В } \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\operatorname{tg} x - \sin x}{x^3}$$

$$(г) \text{ В } \lim_{x \rightarrow 1} (1 - x) \operatorname{tg} \frac{\pi}{2} x$$

$$(х) \lim_{x \rightarrow 0} (\cos x)^{\frac{1}{x^2}}$$

4.6. Израчунати граничне вредности

$$\begin{array}{ll}
 \text{(a) } \mathbf{B} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x} \ln \sqrt{\frac{1+x}{1-x}} & \text{(e) } \mathbf{B} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+x^2} - 1}{\sqrt{16+x^2} - 4} \\
 \text{(б) } \mathbf{B} \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - e^{-x}}{\sin x} & \text{(ф) } \lim_{x \rightarrow +\infty} x \left(\sqrt{x^2 + 2x} - 2\sqrt{x^2 + x} + x \right) \\
 \text{(ц) } \mathbf{B} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\cos \frac{\pi}{2}x}{1 - \sqrt{x}} & \text{(г) } \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\sqrt{1 - 3x + x^3 + 3x^4}}{(2x + \frac{1}{2})(1 - x)} \\
 \text{(д) } \mathbf{B} \lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{6}} \frac{2 \sin^2 x + \sin x - 1}{2 \sin^2 x - 3 \sin x + 1} &
 \end{array}$$

4.7. Испитати непрекидност функције у тачки $x = 0$

$$\begin{array}{ll}
 \text{(a) } \mathbf{B} f(x) = \frac{\sin x}{x} & \text{(ц) } \mathbf{B} f(x) = \frac{1}{x^2} \\
 \text{(б) } \mathbf{B} f(x) = \operatorname{sgn} x & \text{(д) } \mathbf{B} f(x) = \sin \frac{1}{x}
 \end{array}$$

4.8. Испитати непрекидност и одредити тип прекида функције

$$\begin{array}{ll}
 \text{(a) } \mathbf{B} f(x) = \begin{cases} \frac{\frac{1}{x} - \frac{1}{x+1}}{\frac{1}{x-1} - \frac{1}{x}}, & x \notin \{-1, 0, 1\} \\ 0, & x \in \{-1, 0, 1\} \end{cases} & \text{(д) } f(x) = \begin{cases} \frac{e^x - 1}{x}, & x \neq 0 \\ 1, & x = 0 \end{cases} \\
 \text{(б) } f(x) = \begin{cases} \frac{x^3 - 2x^2 - 3x}{x - 3}, & x \neq 3 \\ 10, & x = 3 \end{cases} & \text{(e) } f(x) = \begin{cases} \frac{\ln(1+x)}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases} \\
 \text{(ц) } \mathbf{B} f(x) = \begin{cases} \frac{1 - \cos x}{x^2}, & x < 0 \\ \frac{x^2 - 4}{x - 2}, & 0 \leq x < 2 \\ \sqrt{x^2 + 5} - 3, & x \geq 2 \end{cases} & \text{(ф) } \mathbf{B} f(x) = \begin{cases} \cos x + \sqrt{2}, & x < 0 \\ \frac{(1+x)^{\sqrt{2}-1}}{x}, & x \geq 0 \end{cases} \\
 & \text{(г) } \mathbf{B} f(x) = \begin{cases} 0, & x \leq 0 \\ e^{-\frac{1}{x^2}}, & x > 0 \end{cases}
 \end{array}$$

4.9. Одредити $A \in \mathbb{R}$ тако да је функција $g(x) = \begin{cases} f(x), & x \neq 0 \\ A, & x = 0 \end{cases}$ непрекидна

$$\begin{array}{l}
 \text{(a) } \mathbf{B} f(x) = \frac{(1+x)^3 - 1}{x} \\
 \text{(б) } f(x) = \frac{e^x - e^{-x}}{x} \\
 \text{(ц) } f(x) = \frac{\ln(1+x) - \ln(1-x)}{x}
 \end{array}$$

5 Извод функције

5.1. Израчунати извод функције (таблични изводи)

$$\begin{array}{ll}
 \text{(a) } \mathbf{B} f(x) = x^5 - 4x^3 + 2x - 3 & \text{(д) } \mathbf{B} f(x) = x^2 \sqrt[3]{x^7} \\
 \text{(б) } \mathbf{B} f(x) = \frac{\pi}{x} + \ln 2 & \text{(e) } \mathbf{B} f(x) = 5 \sin x + 3 \cos x \\
 \text{(ц) } f(x) = 3x^{\frac{2}{3}} - 2x^{\frac{5}{2}} + x^{-3} & \text{(ф) } \mathbf{B} f(t) = \arcsin t + 2
 \end{array}$$

5.2. Израчунати извод функције (извод производа и количника)

$$\begin{array}{ll}
 \text{(a) } \mathbf{B} f(x) = x \operatorname{ctg} x & \text{(г) } \mathbf{B} f(t) = 2t \sin t - (t^2 - 2) \cos t \\
 \text{(б) } f(x) = e^x \cos x & \text{(x) } f(t) = \frac{t^2}{\ln t} \\
 \text{(ц) } \mathbf{B} f(x) = \sin x \ln x^{2^x} & \text{(и) } f(x) = x^{-1} + 2 \ln x - \frac{\ln x}{x} \\
 \text{(д) } \mathbf{B} f(x) = \frac{2x+3}{x^2-5x+5} & \text{(j) } \mathbf{B} f(z) = z \operatorname{arctg} z \\
 \text{(e) } \mathbf{B} f(t) = \frac{1+\sqrt{t}}{1-\sqrt{t}} & \text{(к) } f(t) = \frac{2}{3t+1} - \frac{2}{t} \\
 \text{(ф) } f(x) = \frac{\sin x + \cos x}{\sin x - \cos x} & \text{(л) } \mathbf{B} f(x) = x^7 e^x
 \end{array}$$

5.3. Израчунати извод функције (извод сложене функције)

- (а) **B** $f(x) = \sqrt{xe^x + x}$ (г) **B** $f(x) = \ln(x + \sqrt{1+x^2})$
(б) **B** $f(x) = \sqrt[3]{2e^x - 2x + 1} + (\ln x)^5$ (х) **B** $f(x) = \operatorname{ctg} \arcsin x^2$
(ц) $f(x) = \frac{1}{\operatorname{arctg} x}$ (и) $f(x) = \frac{\sqrt{x}}{\cos^3 x}$
(д) **B** $f(x) = \ln^2 x - \ln \ln x$ (ј) **B** $f(x) = x^{x^2}$
(е) **B** $f(x) = \operatorname{tg} \sqrt{x}$ (к) **B** $f(x) = (\sin x)^{\cos x}$
(ф) **B** $f(x) = e^{-x^2} + \sin 3x$ (л) **B** $f(x) = x^{x^x}$

5.4. Израчунати следећи лимес и објаснити зашто не може да се израчуна применом лопиталовог правила

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{x + \sin x}{x - \sin x}$$

5.5. Израчунати применом лопиталовог правила

- (а) **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln x}{\operatorname{ctg} x}$ (е) **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{e^x - 1} \right)$
(б) **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\ln(\sin \alpha x)}{\ln(\sin x)}$ (ф) **B** $\lim_{x \rightarrow 1} \left(\frac{x}{x-1} - \frac{1}{\ln x} \right)$
(ц) **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{x - \sin x}{x^3}$ (г) **B** $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^{-x^6} - 1 + x^6}{\operatorname{arctg} x^{12}}$
(д) **B** $\lim_{x \rightarrow 0} x \ln x$ (х) ***** $\lim_{x \rightarrow 0} \left(\frac{1}{\sin^2 x} - \frac{1}{x^2} \right)$

6 Испитивање тока функције

6.1. Одредити област дефинисаности D_f функције:

- (а) $f(x) = \arcsin \sqrt{x^2 + x + 1}$, (ц) $f(x) = \sqrt{3-x} + \arcsin \frac{3-2x}{5}$.
(б) $f(x) = \ln \frac{5-x}{x^2 - 10x + 24} - \sqrt[3]{x+5}$,

6.2. Испитати парност функције:

- (а) $f(x) = \frac{e^x + 1}{e^x - 1}$, (ц) $f(x) = \frac{x^2 - 4x}{\sqrt{6-x-x^2}}$.
(б) $f(x) = \sin x - \cos x$,

6.3. Одредити минимум и максимум функције $f(x)$ на датом интервалу

- (а) $f(x) = 2x^3 + 3x^2 - 12x + 1$, $x \in [-1, 5]$ (ц) $f(x) = x^3$, $x \in [-1, 3]$
(б) $f(x) = 2x^3 + 3x^2 - 12x + 1$, $x \in [-10, 12]$ (д) $f(x) = x^4 + 2$, $x \in [-5, 5]$

6.4. Одредити локалне екстремуме функције

- (а) $f(x) = x \ln x$ (ц) $f(x) = \frac{(x-2)(8-x)}{x^2}$
(б) $f(x) = x - \operatorname{arctg} x$ (д) $f(x) = 2 \sin 2x + \sin 4x$

6.5. Наћи интервале закривљености и превојне тачке функције

- (а) $f(x) = (x+1)^4$ (д) $f(x) = (1+x^2)e^x$
(б) $f(x) = x^2 \ln x$
(ц) $f(x) = x - \operatorname{arctg} x$ (е) $f(x) = \frac{1}{x+3}$

6.6. Наћи асимптоте графика функције

(а) $f(x) = x + \ln x$

(б) $f(x) = e^{-x^2} + 2$

(ц) $f(x) = \frac{x^3}{x^2+9}$

(д) $f(x) = \frac{1}{1-e^x}$

(е) $f(x) = \frac{x}{x^2-4x+3}$

(ф) $f(x) = e^{\frac{1}{x}}$

6.7. Скицирати график функције

(а) **B** $f(x) = x^4 - 6x^2 + 8$

(б) **B** $f(x) = \frac{x+2}{\sqrt{x^2+2}}$

(ц) **B** $f(x) = \frac{e^{-x}}{x-2}$

(д) **B** $f(x) = \frac{x+2}{1-\ln(x+2)}$

(е) $f(x) = \frac{1-\ln x}{x^2}$

(ф) $f(x) = \sqrt{8+x} - \sqrt{8-x}$

(г) $f(x) = \sin 2x + \cos 2x$

(х) **B** $f(x) = \sqrt{x^2 - 6x}$

(и) $f(x) = (x - x^2)e^{-x}$

(ј) $f(x) = \frac{x}{\sqrt[3]{x^2-1}}$

(к) $f(x) = \frac{x}{1+e^{-\frac{1}{x}}}$

(л) $f(x) = \frac{\ln x}{\sqrt{x}}$

(м) $f(x) = \ln \frac{\sqrt{1+x^2}-1}{x}$

(н) $f(x) = \arcsin \frac{x^2}{\sqrt{2x^4-2x^2+1}}$

(о) $f(x) = (1+x) \ln \frac{x+1}{x+2}$

(п) $f(x) = 1 - e^{2x-x^2}$

7 Неодређени интеграл

7.1. Израчунати интеграле

(а) **B** $\int (\sqrt{x} + 1)(x - \sqrt{x} + 1) dx$

(б) **B** $\int (6x^2 + 8x + 3) dx$

(ц) **B** $\int (\sin x - \frac{1}{\sin^2 x}) dx$

(д) **B** $\int (5^x + x^5) dx$

(е) **B** $\int (\frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} + \frac{1}{1+x^2}) dx$

(ф) **B** $\int (\frac{1}{\sqrt{1-x^2}} + e^x) dx$

7.2. Израчунати интеграле (мена променљиве)

(а) **B** $\int \frac{dx}{x-a}$

(б) **B** $\int \frac{dx}{(x-a)^n}$

(ц) **B** $\int \frac{dx}{\sqrt{a^2-x^2}}$

(д) **B** $\int \frac{dx}{\sqrt{x^2 \pm a^2}}$

(е) **B** $\int \frac{dx}{a^2+x^2}$

(ф) **B** $\int \frac{dx}{x^2-a^2}$

(г) **B** $\int \frac{x}{a^2+x^2} dx$

(х) **B** $\int \frac{x^3}{x^8-2} dx$

7.3. * Израчунати интеграле (мена променљиве)

(а) $\int \frac{dx}{1+\sin x}$

(б) $\int \cos^2 2x dx$

(ц) $\int \sqrt{a^2-x^2} dx$

(д) $\int \frac{x^3}{\sqrt{2-x^2}} dx$

(е) $\int \frac{dx}{\sqrt{(x^2+a^2)^3}}$

7.4. Израчунати интеграле (парцијална интеграција)

$$\begin{array}{ll}
\text{(a) } \int x \ln x \, dx & \text{(ф) } \int x \sin x \, dx \\
\text{(б) } \int x^2 \ln x \, dx & \text{(г) } \int x \cos 3x \, dx \\
\text{(ц) } \int \ln^2 x \, dx & \text{(х) } \int e^x \cos x \, dx \\
\text{(д) } \int \ln(x + \sqrt{1+x^2}) \, dx & \text{(и) } \int \arcsin x \, dx \\
\text{(е) } \int \frac{\ln x}{\sqrt{x}} \, dx & \text{(ј) } \int x \arctan x \, dx
\end{array}$$

7.5. Израчунати интеграле (парцијална интеграција)

$$\begin{array}{ll}
\text{(a) } \int \frac{x}{\sin^2 x} \, dx & \text{(е) } \int x^3 e^{-\frac{x}{3}} \, dx \\
\text{(б) } \int 3^x \cos x \, dx & \text{(ф) } \int \sin(\ln x) \, dx \\
\text{(ц) } \int x \sin x \cos x \, dx & \text{(г) } \int \sin 2x e^{3x} \, dx \\
\text{(д) } \int (x^2 - 2x + 5)e^{-x} \, dx & \text{(х) } \int \frac{dx}{(x^2 + a^2)^n}
\end{array}$$

7.6. Израчунати интеграле (рационалне функције)

$$\begin{array}{ll}
\text{(a) } \int \frac{x^3+1}{x^3-5x^2+6x} \, dx & \text{(е) } \int \frac{dx}{x^4+1} \\
\text{(б) } \int \frac{x}{x^3-3x+2} \, dx & \text{(ф) } \int \frac{dx}{(x^3+1)^2} \\
\text{(ц) } \int \frac{dx}{(x+1)(x+2)^2(x+3)^3} & \text{(г) } \int \frac{x^2+1}{x^6+1} \, dx \\
\text{(д) } \int \frac{dx}{x^3+1} & \text{(х) } \int \frac{x^5-2x^4+3x^3-4x^2-x}{(x-1)^2(x^2+1)} \, dx
\end{array}$$

7.7. Израчунати интеграле (тригонометријске функције)

$$\begin{array}{ll}
\text{(a) } \int \sin^{10} x \cos^3 x \, dx & \text{(ф) } \int \frac{dx}{1 + \sin x + \cos x} \\
\text{(б) } \int \sin^4 x \cos^2 x \, dx & \text{(г) } \int \frac{3 \sin x + 2 \cos x}{2 \sin x + 3 \cos x} \, dx \\
\text{(ц) } \int \sin^5 x \, dx & \text{(х) } \int \frac{1 + \tan x}{1 - \tan x} \, dx \\
\text{(д) } \int \frac{dx}{\sin^4 x \cos^2 x} & \text{(и) } \int \frac{\cos 2x}{\cos^4 x + \sin^4 x} \, dx \\
\text{(е) } \int \frac{dx}{\sin x} & \text{(ј) } \int \frac{\cos x}{\sin^4 x} \, dx
\end{array}$$

7.8. Израчунати интеграле (неке ирационалне функције)

$$\begin{array}{ll}
\text{(a) } \int x \sqrt{\frac{x-1}{x+1}} \, dx & \text{(ц) } \int \frac{dx}{\sqrt{2x-1} - \sqrt[4]{2x-1}} \\
\text{(б) } \int \frac{dx}{\sqrt{x} + \sqrt[3]{x}} &
\end{array}$$

8 Одређени интеграл и примене интеграла

8.1. Израчунати вредност одређених интеграла

$$(a) \int_0^1 (2x+1)^{50} dx$$

$$(б) \int_0^3 \frac{t dt}{t^2+1}$$

$$(и) \int_4^1 \sqrt{1+\frac{1}{x^2}} dx$$

$$(л) \int_0^8 |x^2-6x+8| dx$$

$$(e) \int_0^3 x^2 e^{-x} dx$$

$$(ф) \int_1^{e^{2\pi}} \sin \ln t dt$$

$$(г) \int_1^3 \sqrt{x+1} dx$$

$$(x) \int_{\frac{3}{4}}^{\frac{4}{3}} \frac{dx}{1+x^2}$$

$$(и) \int_{\frac{\sqrt{2}}{2}}^1 \frac{\sqrt{1-x^2}}{x^2} dx$$

$$(j) \int_{-1}^1 \frac{dx}{(1+x^2)^2}$$

$$(к) \int_0^{\frac{\pi}{2}} x \cos x dx$$

$$(л) \int_1^e \ln x dx$$

8.2. Израчунати површину lika у равни, ограниченог кривама

$$(a) y = \sin x, y = \cos x, x = 0, x = \frac{\pi}{2}$$

$$(б) y = x - 1, y^2 = 2x + 6$$

$$(и) y^2 = x, x - 2y = 3$$

$$(л) y = \cos x, y = \sin 2x, x = \frac{\pi}{2}, x = \pi$$

$$(e) y = |x|, y = (x+1)^2 - 7, x = -4$$

$$(ф) y = x^{-1}, y = x^{-2}, x = 1, x = 2$$

$$(г) 4x + y^2 = 0, y = 2x + 4$$

$$(x) y = x, y = x^3$$

$$(и) y = x^2, y = \frac{2}{x^2+1}$$

$$(j) y = e^x, y = e^{3x}, x = 1$$

$$(к) x^2 + 4y^2 = 4, x^2 - y^2 = \frac{1}{4}$$

$$(л) x^2 + y^2 = 1, y = x^2 - 1, y = -x$$

9 Несвојствени интеграл

9.1. Испитати конвергенцију несвојствених интеграла

$$(a) \int_1^{+\infty} \frac{dx}{x}$$

$$(б) \int_1^{+\infty} \frac{dx}{x^2}$$

$$(и) \int_{-\infty}^0 xe^x dx$$

$$(л) \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{1+x^2}$$

9.2. Израчунати вредност несвојствених интеграла

$$(a) \int_e^{+\infty} \frac{dx}{x(\ln x)^3}$$

$$(б) \int_{-\infty}^{+\infty} e^{-|x|}$$